



Sylabus na rok akademicki: 2021/2022 Cykl kształcenia: 2018/2019 – 2023/2024													
Opis przedmiotu kształcenia													
Nazwa przedmiotu	Nadciśnienie tętnicze Hypertension						Grupa szczegółowych efektów uczenia się						
							Grupa zajęć (kod grupy)			Nazwa grupy			
							E			Nauki kliniczne niezabiegowe			
							F			Nauki kliniczne zabiegowe			
Wydział	Wydział Lekarski												
Kierunek studiów	Lekarski												
Poziom studiów	<input checked="" type="checkbox"/> jednolite magisterskie <input type="checkbox"/> I stopnia <input type="checkbox"/> II stopnia <input type="checkbox"/> III stopnia <input type="checkbox"/> podyplomowe												
Forma studiów	<input checked="" type="checkbox"/> stacjonarne <input checked="" type="checkbox"/> niestacjonarne												
Rok studiów	IV						Semestr studiów:		<input type="checkbox"/> zimowy <input checked="" type="checkbox"/> letni				
Typ przedmiotu	<input type="checkbox"/> obowiązkowy <input type="checkbox"/> ograniczonego wyboru <input checked="" type="checkbox"/> wolnego wyboru/ fakultatywny												
Język wykładowy	<input checked="" type="checkbox"/> polski <input type="checkbox"/> angielski												
Liczba godzin													
Forma kształcenia													
	Wykłady (WY)	Seminarja (SE)	Ćwiczenia audytorijne (CA)	Ćwiczenia kierunkowe - niekliniczne (CN)	Ćwiczenia kliniczne (CK)	Ćwiczenia laboratoryjne (CL)	Ćwiczenia w warunkach symulowanych (CS)	Zajęcia praktyczne przy pacjencie (PP)	Lektoraty (LE)	Zajęcia wychowania fizycznego (WF)	Praktyki zawodowe (PZ)	Samokształcenie kierowane (SK)	E-learning (EL)
Semestr zimowy:													
Kształcenie bezpośrednie ¹													

¹ Kształcenie prowadzone z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia

Kształcenie zdalne ²																			
Semestr letni:																			
Katedra i Klinika Chorób Wewnętrznych, Zawodowych i Nadciśnienia Tętniczego z Oddziałem Onkologii Klinicznej																			
Kształcenie bezpośrednie		10																	
Kształcenie zdalne																			
Razem w roku:																			
Katedra i Klinika Chorób Wewnętrznych, Zawodowych i Nadciśnienia Tętniczego z Oddziałem Onkologii Klinicznej																			
Kształcenie bezpośrednie		10																	
Kształcenie zdalne																			
Cele kształcenia: (max. 6 pozycji) C.1. wykorzystanie praktycznej wiedzy na temat wewnątrz- i zewnątrzpochodnych czynników hipertensyjnych C.2. nabycie umiejętności diagnozowania i różnicowania nadciśnienia tętniczego C.3. nabycie umiejętności indywidualizacji leczenia hipotensyjnego C.4. praktyczne wykorzystanie wiedzy o niepożądanych efektach leków hipotensyjnych C.5. nabycie umiejętności postępowania z pacjentem w kryzysie nadciśnieniowej C.6. kształtowanie kompetencji społecznych, potrzebnych do wykonywania zawodu lekarza, zgodnie z sylwetką absolwenta.																			
Efekty uczenia się dla przedmiotu w odniesieniu do metod weryfikacji zamierzonych efektów uczenia się oraz formy realizacji zajęć:																			
Numer szczegółowego efektu uczenia się	Student, który zaliczy przedmiot wie/umie/potrafi										Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się				Forma zajęć dydaktycznych * wpisz symbol				
E.W1.	zna uwarunkowania środowiskowe i epidemiologiczne najczęstszych chorób;										odpowiedź ustna, test				SE				
E.W7.	przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w odniesieniu do najczęstszych chorób wewnętrznych występujących u osób dorosłych oraz ich powikłań: 1) chorób układu krążenia, w tym choroby niedokrwiennej serca, wad serca, chorób wsierdza, mięśnia serca, osierdza, niewydolności serca (ostrej i przewlekłej), chorób naczyń tętniczych i żylnych, nadciśnienia tętniczego – pierwotnego i wtórnego , nadciśnienia płucnego, 2) chorób układu oddechowego, w tym chorób dróg oddechowych, przewlekłej obturacyjnej choroby płuc, astmy oskrzelowej, rozstrzenia oskrzeli, mukowiscydozy, zakażeń układu oddechowego, chorób śródmiąższowych płuc, opłucnej, śródpiersia, obturacyjnego i centralnego bezdechu sennego, niewydolności oddechowej (ostrej i przewlekłej), nowotworów układu oddechowego, 3) chorób układu pokarmowego, w tym chorób jamy ustnej, przełyku, żołądka i dwunastnicy, jelit, trzustki, wątroby, dróg żółciowych i pęcherzyka żółciowego, 4) chorób układu wydalania wewnętrznego, w tym chorób										odpowiedź ustna, test				SE				

² Kształcenie z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

	<p>podwzgórza i przysadki, tarczycy, przytarczyc, kory i rdzenia nadnerczy, jajników i jąder oraz guzów neuroendokrynych, zespołów wielogrzuczołowych, różnych typów cukrzycy i zespołu metabolicznego – hipoglikemii, otyłości, dyslipidemii,</p> <p>5) chorób nerek i dróg moczowych, w tym ostrych i przewlekłych niewydolności nerek, chorób kłębuszków nerkowych i śródmiąższowych nerek, torbieli nerek, kamicy nerkowej, zakażeń układu moczowego, nowotworów układu moczowego, w szczególności pęcherza moczowego i nerki,</p> <p>6) chorób układu krwiotwórczego, w tym aplazji szpiku, niedokrwistości, granulocytopenii i agranulocytozy, małopłytkowości, białaczek ostrych, nowotworów mieloproliferacyjnych i mielodysplastyczno- -mieloproliferacyjnych, zespołów mielodysplastycznych, nowotworów z dojrzałych limfocytów B i T, skaz krwotocznych, trombofilii, stanów bezpośredniego zagrożenia życia w hematologii, zaburzeń krwi w chorobach innych narządów,</p> <p>7) chorób reumatycznych, w tym chorób układowych tkanki łącznej, układowych zapaleń naczyń, zapaleń stawów z zajęciem kręgosłupa, chorób metabolicznych kości, w szczególności osteoporozy i choroby zwyrodnieniowej stawów, dny moczanowej,</p> <p>8) chorób alergicznych, w tym anafilaksji i wstrząsu anafilaktycznego oraz obrzęku naczynioruchowego,</p> <p>9) zaburzeń wodno-elektrolitowych i kwasowo-zasadowych: stanów odwodnienia, stanów przewodnienia, zaburzeń gospodarki elektrolitowej, kwasicy i zasadowicy,</p>		
E.W13.	zna i rozróżnia podstawowe zespoły objawów neurologicznych,	odpowiedź ustna, test	SE
E.W38.	przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w najczęstszych chorobach i specyficznych problemach w praktyce lekarza rodzinnego,	odpowiedź ustna, test	SE
E.W40.	podstawy teoretyczne i praktyczne diagnostyki laboratoryjnej,	odpowiedź ustna, test	SE
E.U1.	przeprowadza wywiad lekarski z pacjentem dorosłym,	sprawdzian	SE
E.U3.	przeprowadza pełne i ukierunkowane badanie fizykalne pacjenta dorosłego,	sprawdzian	SE
E.U13.	ocenia i opisuje stan somatyczny i psychiczny pacjenta,	sprawdzian	SE
E.U14.	rozpoznaje stany bezpośredniego zagrożenia życia	sprawdzian	SE
F.W10.	problematykę współcześnie wykorzystywanych badań obrazowych, w szczególności: 1) symptomatologię radiologiczną podstawowych chorób, 2) metody instrumentalne i techniki obrazowe wykorzystywane do wykonywania zabiegów medycznych, 3) wskazania, przeciwwskazania i przygotowanie pacjenta do poszczególnych rodzajów badań obrazowych oraz przeciwwskazania do stosowania środków kontrastujących;	sprawdzian	SE
* WY - wykład; SE - seminarium; CA - ćwiczenia audytoryjne; CN - ćwiczenia kierunkowe-niekliniczne; CK - ćwiczenia kliniczne; CL - ćwiczenia laboratoryjne; CS - ćwiczenia w warunkach symulowanych; PP - zajęcia praktyczne przy pacjencie; LE - lektoraty, WF - zajęcia wychowania fizycznego; PZ - praktyki zawodowe; SK - samokształcenie kierowane, EL - E-learning			
Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS):			
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie itp.)		Obciążenie studenta	
1. Godziny w kontakcie bezpośrednim:		10	
2. Godziny w kształceniu zdalnym:		-	

3. Godziny indywidualnej pracy własnej studenta:	3
4. Godziny samokształcenia kierowanego:	n/d
Sumaryczny nakład pracy studenta:	13
Punkty ECTS za przedmiot:	0,5
Treść zajęć: (proszę wpisać hasłowo tematykę poszczególnych zajęć z podziałem na formę zajęć dydaktycznych, pamiętając, aby przekładała się ona na zamierzone efekty uczenia się)	
Wykłady Nie dotyczy	
Seminaria 1. szacowanie ryzyka sercowo-naczyniowego, diagnozowanie nadciśnienia tętniczego 2. badanie podmiotowe i przedmiotowe pacjenta także pod kątem powikłań nadciśnienia 3. analiza wyników 24-godzinnego pomiaru ciśnienia tętniczego, wyników EKG i echokardiografii, wyników badań obrazowych, w tym kontrastowych, u pacjentów z nadciśnieniem 4. analiza wyników badań laboratoryjnych, w tym hormonalnych u pacjentów z nadciśnieniem 5. zasady indywidualizacji leczenia osób z nadciśnieniem tętniczym z uwzględnieniem zasad farmakoekonomiki 6. powikłania nadciśnienia tętniczego, zasady profilaktyki powikłań	
Ćwiczenia Nie dotyczy	
Inne Nie dotyczy	
Literatura podstawowa: (wymienić wg istotności, nie więcej niż 3 pozycje) 1. Tytuł: Interna Szczeklika mały podręcznik 2019/2020. Wersja skrócona podręcznika Interna Szczeklika 2019/20 – zawierająca wybrane informacje niezbędne w codziennej praktyce lekarskiej oraz dodatkowo zasady postępowania doraźnego w stanach nagłych 2. Tytuł: Nadciśnienie tętnicze - wybrane zagadnienia patogenezy, diagnostyki i leczenia. Autorzy: Andrzej Januszewicz, Aleksander Prejbisz, MP Wydawnictwo Kraków 2012, wyd.1	
Literatura uzupełniająca i inne pomoce: (nie więcej niż 3 pozycje) 1. Nadciśnienie tętnicze - czasopismo wydawane przez Via Medica	
Warunki wstępne: (minimalne warunki, jakie powinien student spełnić przed przystąpieniem do przedmiotu) Znajomość fizjologii i patofizjologii serca i naczyń krwionośnych. Znajomość mechanizmów regulacji ciśnienia tętniczego. Podstawowa wiedza o farmakoterapii stosowanej w chorobach układu krążenia.	
Warunki uzyskania zaliczenia przedmiotu: (określić formę, kryteria i warunki zaliczenia zajęć wchodzących w zakres przedmiotu, zasady dopuszczenia do egzaminu końcowego teoretycznego lub praktycznego, jego formę oraz wymagania jakie student powinien spełnić by go zdać, a także kryteria na poszczególne oceny) UWAGA! Warunkiem zaliczenia przedmiotu nie może być obecność na zajęciach Warunkiem zaliczenia jest przygotowanie do ćwiczeń, aktywny udział w zajęciach oraz zaliczone testy i sprawdziany umiejętności praktycznych. Kolejnym warunkiem jest obecność na wszystkich ćwiczeniach. Każda nieobecność musi być odrobiona, łącznie z dniami rektorskimi i godzinami dziekańskimi. Zaliczenie na ocenę odbywa się w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem lub przy użyciu środków komunikacji elektronicznej.	
Ocena:	Kryteria zaliczenia przedmiotu na ocenę³
Bardzo dobra (5,0)	Wynik testu ponad 80% prawidłowych odpowiedzi. Pełne opanowanie umiejętności praktycznych.
Ponad dobra (4,5)	Zaliczenie testu z wiedzy na 71 do 80% prawidłowych odpowiedzi. Opanowanie umiejętności prowadzenia chorego z nadciśnieniem tętniczym w zakresie rozpoznawania, różnicowania, zindywidualizowanego leczenia, oceny powikłań i profilaktyki. Umiejętność badania podmiotowego i przedmiotowego ze szczególnym uwzględnieniem badania serca, tętnic

³ Weryfikacja musi obejmować wszystkie efekty uczenia się, realizowane podczas wszystkich form kształcenia w ramach danego przedmiotu.

	nerkowych i tętnic obwodowych, tarczycy. Opanowanie umiejętności wstępnej oceny EKG, usg serca, RTG klatki piersiowej, angioTK, usg naczyń, wyników badań hormonalnych. Umiejętność prawidłowego pomiaru ciśnienia, pomiaru wskaźnika kostka-ramię (ABI), analizy ankiety oceniającej prawdopodobieństwo bezdechu śródsewnego, klinicznej oceny stanu przytomności i objawów udaru mózgu. Umiejętność postępowania w przypadku kryzy nadciśnieniowej. Umiejętność postępowania w przypadku jatrogennej hipotensji. Analiza zapisu ABPM. Znajomość zasad indywidualizacji leczenia. Znajomość działania niepożądanego leków hipotensyjnych.
Dobra (4,0)	Zaliczenie testu z wiedzy na 61 do 70% prawidłowych odpowiedzi. Opanowanie umiejętności prowadzenia chorego z nadciśnieniem tętniczym w zakresie rozpoznawania, różnicowania, zindywidualizowanego leczenia, oceny powikłań i profilaktyki. Umiejętność badania podmiotowego i przedmiotowego ze szczególnym uwzględnieniem badania serca, tętnic nerkowych i tętnic obwodowych, tarczycy. Opanowanie umiejętności wstępnej oceny EKG, usg serca, RTG klatki piersiowej, angioTK, usg naczyń, wyników badań hormonalnych. Umiejętność prawidłowego pomiaru ciśnienia, pomiaru wskaźnika kostka-ramię (ABI), analizy ankiety oceniającej prawdopodobieństwo bezdechu śródsewnego, klinicznej oceny stanu przytomności i objawów udaru mózgu. Umiejętność postępowania w przypadku kryzy nadciśnieniowej. Umiejętność postępowania w przypadku jatrogennej hipotensji. Analiza zapisu ABPM. Znajomość zasad indywidualizacji leczenia.
Dość dobra (3,5)	Zaliczenie testu z wiedzy na 51 do 60% prawidłowych odpowiedzi. Opanowanie umiejętności prowadzenia chorego z nadciśnieniem tętniczym w zakresie rozpoznawania, różnicowania, zindywidualizowanego leczenia, oceny powikłań i profilaktyki. Umiejętność badania podmiotowego i klinicznego ze szczególnym uwzględnieniem badania serca, tętnic nerkowych i tętnic obwodowych, tarczycy. Opanowanie umiejętności wstępnej oceny EKG, usg serca, RTG klatki piersiowej, wyników badań hormonalnych. Umiejętność prawidłowego pomiaru ciśnienia, pomiaru wskaźnika kostka-ramię (ABI), analizy ankiety oceniającej prawdopodobieństwo bezdechu śródsewnego, klinicznej oceny stanu przytomności i objawów udaru mózgu. Umiejętność postępowania w przypadku kryzy nadciśnieniowej. Umiejętność postępowania w przypadku jatrogennej hipotensji. Analiza zapisu ABPM.
Dostateczna (3,0)	Zaliczenie testu z wiedzy na 41 do 50% prawidłowych odpowiedzi, poza tym j.w.
	Kryteria zaliczenia przedmiotu na zaliczenie (bez oceny) Błąd: Nie znaleziono źródła
zaliczenie	

Ocena:	Kryteria oceny z egzaminu Błąd: Nie znaleziono źródła odwołania
Bardzo dobra (5,0)	
Ponad dobra (4,5)	
Dobra (4,0)	
Dość dobra (3,5)	
Dostateczna (3,0)	

Naz	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot:	Katedra i Klinika Chorób Wewnętrznych, Zawodowych i Nadciśnienia Tętniczego z Oddziałem Onkologii Klinicznej
	Adres jednostki:	ul. Borowska 213, 50-556 Wrocław
	Numer telefonu:	717364000
	E-mail:	kcz@usk.wroc.pl

Naz	Osoba odpowiedzialna za przedmiot:	prof. dr hab. Anna Skoczyńska		
	Numer telefonu:	71-7364005		
	E-mail:	anna.skoczynska@umw.edu.pl		
	Wykaz osób prowadzących poszczególne zajęcia:			
	Imię i nazwisko	Stopień / tytuł naukowy lub zawodowy	Dyscyplina naukowa	Forma prowadzenia zajęć

Anna Szymańska-Chabowska	dr med.	nauki medyczne	lekarz; n.a.	SE
Arkadiusz Derkacz	prof. dr hab.	nauki medyczne	lekarz; n.a.	SE
Helena Martynowicz	dr hab. med.	nauki medyczne	lekarz; n.a.	SE
Rafał Poręba	prof. dr hab.	nauki medyczne	lekarz, n.a.	SE
Anna Skoczyńska	prof. dr hab.	nauki medyczne	lekarz, n.a.	SE

Data opracowania sylabusu

08.10.2021

Imię i nazwisko autora (autorów) sylabusu:

Prof. dr hab. med. Anna Skoczyńska
 specjalista chorób wewnętrznych
 hipertensjolog
 51-506 Wrocław, ul. Mysłowicka 17
 5474082 tel. 605 634 498

Podpis Kierownika/ów jednostki/ek
 Prowadzącej/yh zajęcia

KATEDRA I KLINIKA CHOROBY WĘTŹNICY
 ZAWODOWYCH NADCIŚNIENIA TĘTNICZEGO
 ONKOLOGII KLINICZNEJ
 Kierownik

Prof. dr hab. Grzegorz Mazur

Podpis Dziekana wydziału zlecającego przedmiot:

Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu
 WYDZIAŁ LEKARSKI

dr hab. Irena Kustrzebska-Wójcicka, prof. nadzw.
 (2)